

Tid Tisdagen den 21 februari 2023 kl. 17.10 – 17.40
Plats Bolindersalen, Tekniska nämndhuset
Justering Torsdagen den 2 mars 2023, §§ 1-6, 12, 14, 15, 19-22

Omedelbart justerade paragrafer

Justering Tisdagen den 21 februari 2023, §§ 7-11, 13, 16, 17, 18

Åsa Lindhagen

Elin Hjelmestam

Närvarande**Beslutande ledamöter:**

Åsa Lindhagen (MP) ordföranden
Elin Hjelmestam (L) vice ordförande

Olle Burell (S)
Felicia Schartner Giertha (S)
Bjarne Snis Sigtryggsson (S)
Emelie Stark (S)
Deniz Butros (V)
Maria Mustonen (V)
Fritz Lennaárd (M)
Roslana Cederhage (M)
Tapani Juntunen (SD)
Ashna Ibrahim (C)

Tjänstgörande ersättare:

Amelie Langby (M) för Torbjörn Erbe (M)

Ersättare:

Celal Altun (S)
Felix Antman Debels (S) §§ 1-16, 18-22
Elsa Wiberg (S)
Carl Houston (S)
Leo Müller (V)
Frida Nehrfors Hultén (V)
Torbjörn Ebérus (M)
Anders Granström (M)
Anders Edin (SD)
Linnéa Sandström Lange (L)

Tjänstemän:

Förvaltningschefen Anna Hadenius, Monika Gerdhem, Anders Kandelin,
Daniel Persson, Björn Söderlund, nämndsekreterare Kerstin Thörner,
Emily Tjäder, Malin Tappefur samt borgarrådssekreteraren Gabriel
Dorrian Werner och personalföreträdaren Luis Lopez §§ 1-17, 19-22.

§ 8**Verksamhetsplan 2023 för miljö- och hälsoskyddsnämnden**

Dnr 2022-22911

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

1. Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner förslag till verksamhetsplan 2023 samt överlämnar den till kommunstyrelsen.
2. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att begära omslutningsförändring med 27,8 mnkr för ökade kostnader och intäkter för tillsyn, miljöövervakning och externt finansierade projekt från kommunstyrelsen.
3. Miljö- och hälsoskyddsnämnden ansöker om budgetjustering med 8,3 mnkr ur central medelsreserv 2 i kommunfullmäktiges budget för driftåtgärder avseende underlag för framtagande och genomförande av lokala åtgärdsprogram i vatten 2023 enligt tjänsteutlåtandets bilaga 5.
4. Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner förvaltningens förslag till tillsynsplan för tillsyn enligt miljöbalken enligt tjänsteutlåtandets bilaga 2.
5. Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner förvaltningens förslag till tillsynsbehovsutredning för miljöbalkstillsyn enligt tjänsteutlåtandets bilaga 3.
6. Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner förvaltningens förslag till kontrollplan för livsmedelskontrollen enligt tjänsteutlåtandets bilaga 4.
7. Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner förvaltningens förslag till miljöövervakningsplan enligt tjänsteutlåtandets bilaga 6.
8. Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner förvaltningens internkontrollplan med väsentlighets- och riskanalys inklusive system för intern kontroll enligt tjänsteutlåtandets

bilaga 7.

9. Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner förvaltningens förslag till kompetensförsörjningsplan enligt tjänsteutlåtandets bilaga 8.
10. Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner förvaltningens plan för upphandling enligt tjänsteutlåtandets bilaga 9.
11. Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner förvaltningens utvecklingsplan för digitalisering 2023 enligt tjänsteutlåtandets bilaga 10.
12. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande.

Nämndens behandling av ärendet

Deltar inte i beslutet

Tapani Juntunen (SD) anmäler att han inte deltar i beslutet.

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Åsa Lindhagen (MP), Olle Burell m.fl. (S) och Deniz Butros m.fl. (V) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Elin Hjelmestam (L) föreslår att nämnden beslutar att avslå förvaltningens förslag till beslut med hänvisning till Liberalernas budgetreservation för 2023 samt därutöver anföra:

Kampen för klimatet och miljön är en av vår tids ödesfrågor. I grunden är det en frihetsfråga för kommande generationer. Stockholm ska klara sina åtaganden inom Parisavtalet men vi ska också gå i täten så att detta sker. Målen ska nås genom en ekonomi i tillväxt och genom innovation i grön teknik. Liberalernas klimatpolitik utgår från principen om att förorenaren betalar. Politiken ska stå för långsiktighet och förutsägbarhet. Spelreglerna ska vara tydliga för samhällets aktörer. Liberal klimatpolitik är inte symbolpolitik.

Nämndens myndighetsutövning och tillsynsarbete ska prioriteras och utvecklas i syfte att säkerställa stockholmarnas hälsa och säkerhet samt lika och rättvisa regler för företag inom Stockholms stad. En god service och tillgänglighet

gentemot stadens invånare och företag ska stå i fokus för verksamhetsutvecklingen.

Nämnden har en viktig roll i stadens arbete att skapa en miljö- och klimatsmart stad med god livskvalitet för stadens invånare. Stockholm ska vara fossilfritt och klimatpositivt senast 2040 och stadens organisation ska vara fossilfri 2030. Tillgång till ren el är avgörande för att nå klimatmålen och staden behöver i nära dialog med andra aktörer säkerställa att kapacitet och tillgång till el finns i hela staden. Mer lokal elproduktion kan t.ex. nås genom fler solceller och det kommande kraftvärmeverket i Lövsta.

Det ska vara lätt för stockholmare att leva hållbart och invånarnas ekologiska fotavtryck ska minska. Nämnden bidrar med underlag i stadsutvecklingen och har en samordnande roll i stadens arbete för att uppnå en god vattenstatus i stadens alla vattenförekomster.

Miljöövervakning är en viktig del av verksamheten, nämnden bidrar även genom expertkunskap inom klimat- och energifrågor, luft och kemikaliefrågor. Stockholmarnas hälsa ska gynnas genom ett långsiktigt arbete med att säkerställa en stadsmiljö med frisk luft, rent vatten och en natur av hög kvalitet samt en sund inomhusmiljö.

Ett frihetens Stockholm som ger varje individ möjligheter att uttrycka sig och förutsättningar att leva ett självständigt liv.

Nämndens arbete med riktad tillsyn av hyresfastigheter som missköts ska stärkas. Alla stockholmare ska ha drägliga boendeförhållanden och staden accepterar inte slumvårdar.

Stadens återvinningsstationer som drivs av FTI sköts idag dåligt. Staden ska arbeta för att återvinningen av privatpersoners sopor sköts så att klagomålen väsentligt minskar. Dialog med FTI ansvarar SVOA för och miljö- och hälsoskyddsnämnden ska vid behov bistå i arbetet.

Nämndens arbete med tillsyn av inomhusmiljöer avseende buller och dålig inomhusluft i stadens skolor och förskolor ska vara ett prioriterat arbete.

Ett grönt och innovativt Stockholm som är ledande i klimatomställningen och ger goda förutsättningar för ett fritt närings- och kulturliv.

Stockholm ska senast år 2040 vara klimatpositivt och stadens organisation, förvaltningar och bolag ska vara fossilfria 2030. Stadens koldioxidbudget ska kompletteras med en skuggbudget för konsumtionsbaserade utsläpp.

För att nå klimatpositivitet är koldioxidfångning av s.k. bio-CSS, i kraftvärmeverken i Värtan såväl i det kommande Lövsta avgörande. Lövstaverket behöver planeras för att göra det möjligt. Det kräver fortsatt teknikutveckling och långsiktigt samarbete mellan olika aktörer.

Stadens antagna mål för laddinfrastruktur ska genomföras i alla stadens nämnder och bolag, med en kraftig utbyggnad av antalet laddplatser både i ytterstad och innerstad. Vårt mål är att 50 % av laddplatser kan uppnås år 2026 och 100 % laddplatser i innerstaden respektive 80 % i ytterstaden år 2030.

All marktrafik i innerstaden ska gå på el år 2030 och detta nås genom kraftigt utbyggd laddinfrastruktur i hela staden, möjligheter, incitament och styrmedel för stockholmarna att ställa om. Staden ska fortsätta arbeta med en elektrifieringspakt med näringslivet och andra aktörer för att nå fler laddstolpar.

Staden måste planeras på ett sätt som gör den mer motståndskraftig mot till exempel torka och översvämningar. Genom fler träd i stadsmiljön, gröna väggar och tak samt ett bättre tillvaratagande av vatten rustas staden mot extremväder och blir dessutom vackrare.

Ytterstaden är fortsatt prioriterad i arbetet, kartläggning av stadens totala grönyta och ekologiskt särskilt betydelsefulla områden (ESBO) för att följa utvecklingen över tid ska fortsätta.

Kolonilotter utgör ett värdefullt inslag i stadsmiljön och bidrar också till lokalt omhändertagande av dagvatten. Antalet koloni- och odlingslotter ska utökas, de som redan finns ska värnas.

Frisk luft, rent vatten och en giftfri miljö är nödvändigt för en god hälsa och livskvalitet, därför ska nämnden tillsammans med andra berörda nämnder och bolag arbeta för rent vatten och stadens vattenförekomster ska nå miljökvalitetsnormerna. Växtbäddar och våtmarker behöver skapas för att rena dagvatten, växtsanering av förorenad mark ska fortsätta och stadens badplatser ska hålla en god badvattenkvalitet.

Nämnden ska bidra i arbetet för fler badplatser utifrån handlingsplanen för nya bad.

Ett Stockholm med god ekonomi som slår vakt om de mänskliga rättigheterna, öppenhet och valfrihet.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska fungera som stadens experter i frågor om klimat och miljö och ska stödja stadens övriga nämnder och bolag i arbetet för bättre resursanvändning, energieffektivisering och återvinning.

Dialog och information till medborgarna är fortsatt del av nämndens uppdrag för att fler stockholmare uppmuntras och får kunskap om hur de kan ställa om.

Nämnden ska arbeta med utvecklade samarbeten, innovativa arbetssätt och en ökad externfinansiering från staten och EU för att nå klimat- och miljömålen. Nämnden ska delta i stadens internationella samverkansytor samt samverka med kommuner, region, näringsliv, akademi och andra relevanta aktörer för att bidra till att nå stadens miljö- och klimatmål.

- 3) Fritz Lennaárd m.fl. (M) föreslår att nämnden beslutar att delvis avslå förslaget till verksamhetsplan samt därutöver anföra:

Moderaternas vision för Stockholm är en modern, öppen, trygg, hållbar, tillåtande och framtidsinriktad stad där det är lätt att leva hållbart. Det kräver bra service och att staden ligger i framkant vad gäller gröna investeringar och nya lösningar. Inte minst inom miljö och hälsoskyddsnämndens område. Moderaterna satsar dubbelt så mycket som majoriteten på gröna investeringar och hållbarhet för att underlätta för stockholmarna att göra hållbara val. I detta arbete, har miljö och hälsoskyddsnämnden, en viktig roll i stadens arbete för en hållbar stad som tillsynsnämnd.

Miljö och hälsoskyddsnämnden har också en viktig roll i stadens arbete för att öka tryggheten i Stockholm. Inte minst vad gäller att motverka den svarta ekonomin och organiserad brottslighet vid tillståndsgivning och tillsyn. Vidare är det en moderat princip att den som skräpar ner ska betala och städa upp. Nämnden ska därför verka för skärpt tillsyn av avfall för att motverka fusk och nedskräpning runt om i staden.

I övrigt hänvisar vi till vår budgetreservation i kommunfullmäktige.

4) Ashna Ibrahim (C) föreslår att nämnden beslutar:

1. Att avslå förvaltningens förslag till verksamhetsplan och budget 2023
2. Att återkomma med ett förslag till verksamhetsplan och budget utifrån Centerpartiets reservation i kommunfullmäktige
3. Att därutöver anföra följande:

Centerpartiet har lämnat ett eget förslag till budget för Stockholms stad kommande år. I vår budgetreservation i kommunfullmäktige finns bland annat en rad konkreta åtgärder för att Stockholm ska visa vägen inom miljö- och klimatområdet, inklusive mer resurser till skötsel av parker och grönområden och mer svensk mat på tallriken.

Vänsterstyrets budget för 2023 präglas av en miljöpolitik som saknar både konkreta åtgärder för att staden ska nå målen som fossilbränslefri stad 2040 och klimatpositiv stad 2030.

Klimatet är en ödesfråga som kräver kraftfulla åtgärder och hållbara reformer och vi som politiker har ett stort ansvar gentemot vår stads invånare men också framtida generationer. Runtom i världen ser vi redan den globala uppvärmningens konsekvenser därför krävs politisk handlingskraft och ledarskap. Staden har som mål att Stockholm ska vara klimatpositiv senast 2030 och en fossilbränslefri stad senast 2035. Som viktiga delmål är att staden ska vara en fossilfri organisation senast 2030 samt att trafiken i Stockholms innerstad vara utsläppsfri senast år 2030. För att målen ska kunna nås behöver staden jobba på flera fronter samtidigt, dels med ny teknik genom bolaget Stockholm Exergi som kan fånga in och lagra koldioxid, dels fasa ut fossila bränslen genom kraftfulla incitament, beteendeförändringar och energieffektiviseringar. Det kommer inte att räcka att förlita sig på att enbart tekniken med minusutsläpp ska göra Stockholm till en klimatpositiv stad 2030, utfasning av fossila bränslen behöver ske parallellt och kraftfullt. För att nå dit behövs fler eldrivna transporter, ökad andel resor med cykel och kollektivtrafik och ökad produktion av solenergi i Stockholm. Centerpartiet vill också omvandla fler bilvägar till stadsgator. Det ger butiker och restauranger mer utrymme och bidrar till en levande stad. Nämnden ska bidra med att näringslivet och stadens alla verksamheter medverkar i Stockholms ambition i att vara en internationell förebild i det globala miljö- och klimatarbetet. Genom tydliga och ambitiösa miljömål släpper vi loss den kraft som finns hos företag, offentlig sektor och stockholmarna för att

klimatestatera för framtiden. Mål som näringslivet idag både efterfrågar och kräver för att skapa internationella konkurrensfördelar för ekonomisk utveckling och nya jobb. För Centerpartiet är det viktigt att staden inte sänker miljö- och klimatambitionen och föreslår följande:

- Centerpartiet vill öka mängden närproducerade råvaror och livsmedel som köps in genom offentlig upphandling. Sverige ställer höga kvalitetskrav på lantbrukarna och de höga kraven måste också återspeglas i upphandlingsledet. Det gynnar svenskt lantbruk, stärker krisberedskapen, skapar arbetstillfällen och är inte minst en mycket effektiv klimatåtgärd. Stockholm kan och ska gå före i arbetet med att höja produktionsnivåerna för närodlad mat. Centerpartiet vill också lyfta de många fördelar med viltkött som alternativ. Ur ett klimat- och hälsoperspektiv innebär viltköttet kortare transporter samt att köttet är fritt från antibiotika, färgämnen, nitrit och andra tillsatser. För stora viltstammar ställer till problem, exempelvis gäss som orsakar omfattande skador i växande grödor och sprider bakterier på stadens badplatser. Nämnden ska arbeta för att uppmärksamma viltköttets klimatmässiga fördelar inom stadens verksamheter och därmed bidra till fler upphandlingar av viltkött.

- Att minska matsvinnet är ett viktigt bidrag till klimatet och Stadens verksamheter kan göra mycket för att bidra till att minska matsvinnet. Exempelvis genom att vid dagens start stämma av skolelevernas närvaro med skolköket så att rätt mängd mat tillagas – en metod kallad ”måltidsoptimering” som vi vill införa i alla stadens skolor senast 2026.

- Nämnden ska inom ramen för sitt uppdrag att samordna stadens åtgärder inom miljöskydds- och naturvårdsområdet värna regionens åkermark genom att bygga högt, tätt, kollektivtrafikhärla och på redan hårdgjorda ytor. Bördig jordbruksmark ska inte bebyggas på så sätt att jordens bördighet påverkas och den bör inte heller nyttjas på så sätt att det i framtiden blir svårt att ställa om till att brukas som jordbruksmark. I de fall åkermark tas i anspråk för dessa ändamål ska det göras med yttersta återhållsamhet och endast när det är nödvändigt och alternativ plats ej är möjlig.

- Centerpartiets vision är också ett Stockholm som är mer än en stad att bo i – det är en stad att leva i. En stad som

gör plats för människor med fler levande kvarter. En stad som i samarbete med näringslivet gör plats åt nöjesliv, kultur och idrott. En levande stad där människor är i rörelse är en trygg stad. Centerpartiet föreslår därför en rad åtgärder för att stärka Stockholm i denna riktning. Bland annat genom att förenkla för kulturaktörer som vill etablera och utveckla kultur- och nattlivet i staden. Medier har nyligen rapporterat att fler livescener slår upp portarna i Stockholm under 2023, en mycket positiv utveckling som Centerpartiet kämpat hårt för efter ett decennium av nedläggningar. Centerpartiet vill att staden fortsätter att aktivt arbeta för att Stockholm ska få leva och låta, bullerregler får inte tysta staden.

- Centerpartiet vill förena storstadens puls med gröna, rofyllda miljöer. Därför vill vi slå vakt om grönområden och den stadsnära naturen. Vi vill anlägga fler parker och grönytor och nämnden ska bidra till stadens arbete med fler träd i staden. Varje fällt träd ska ersättas av minst ett. Nämnden ska följa 3-30-300-regeln som innebär att alla stockholmare ska kunna se minst tre träd från sitt hem, sin skola och sin arbetsplats, stadskvarter ska ha minst 30 procent trädkröntäkningsgrad, och stockholmarna ska ha som längst 300 meter till ett grönområde.

- Nedskräpning är tyvärr ett återkommande problem och bidrar till otrygghet, minskad trivsel och leder till fler mikroplaster i naturen, i vattnet och slutligen i oss människor. Resurserna till såväl renhållning som underhåll ökas ytterligare. Staden ska möjliggöra för en kommunal nedskräpningsavgift.

- Parker och andra grönområden kan också stärka stadens biologiska mångfald om grönskan får växa naturligt under sommarmånaderna och genom att sly och täta buskage rensas mer selektivt. Staden ska skapa fler stadsängar med pollinatörsvänliga växter på fler platser i staden och fler tätortsnära betande djur.

- Nämnden ska understödja berörda nämnder med att skyfallsanpassa gator och torg med fokus på värmeböljor. Därtill behövs klimatanpassningsåtgärder i form av upprustning av vattenledningsnätet, reningsverk och dagvattenhantering. Utan klimatanpassning kan pågående samhällsutveckling leda till ökad sårbarhet i samhället, med stora framtida kostnader.

- Nämnden ska bidra i arbetet med att restaurera fler våtmarker i viktiga delar av stadens grönsstruktur, till exempel på Järnvälfältet och södra Djurgården, för att nyetablera och gynna våtmarksarterna i landskapet

- Nämnden ska verka för att stadens byggs hållbart genom förtätning av befintliga stadsdelar på redan hårdgjorda ytor och dra nytta av existerande infrastruktur. På så sätt kan vi värna grönytor och parker samt minska på behovet av bilresor när ny bebyggelse byggs i kollektivtrafiknära lägen. Nämnden ska också bidra till minskningar av biltrafiken genom förbättrad gång-, cykel-, och kollektivtrafik.

- Nämnden ska medverka i omställningen till eltransporter genom Elektrifieringspakten där staden och näringslivet krokas arm för att minska utsläppen från transportsektorn. För stockholmarna innebär det minskade utsläpp och friskare luft, samt bättre framkomlighet och minskat buller. Centerpartiet vill att staden sätter upp tydliga och hårda krav vid upphandling av transporttjänster. Både för stadens eget klimatarbete men också för att ge marknaden tillit till att politiken är pådrivande. Gällande till exempel biogasmarknaden finns det oroväckande tecken på att företagen inte litar på att politikens miljömål främjar företag som vågar satsa på miljön. I detta arbete ska nämnden vara behjälplig genom sin expertkompetens inom biogasområdet.

- Teknikskiftet inom fordonsflottan måste skyndas på genom goda incitament för dem som är villiga att byta till miljöbil. Förmånliga parkeringsvillkor för miljöbilar och trängselavgifter som gynnar miljöbilar är viktiga delar i detta arbete. Beslut om trängselavgifter samt hur intäkterna fördelas ska kunna fattas lokalt. Därutöver ska möjligheten finnas att miljödifferentiera trängselavgifter för att gynna exempelvis elbilar. En sådan avgift kan utformas och fungera på samma sätt som dagens trängselskatter och använda samma tekniska system.

- Nämnden ska driva på för att minska energianvändningen i såväl befintliga som nya byggnader. Genom investeringar i energieffektiviseringar och förnybar energiproduktion ska utsläpp minskas samtidigt som stadens långsiktiga kostnader sjunker. Nämnden ska utreda vilka

energieffektiviseringar som ger störst effekt och följa utvecklingen av nya sätt att producera förnybar energi.

- Nämnden ska bidra till att Stockholm kan ligga i framkant gällande hållbart byggande, vilket innebär att få ner energianvändningen i byggsektorn. Nationella eller europeiska regler som försvårar strängare krav på energieffektivt byggande ska ifrågasättas. Att kunna ändra och påverka långsiktiga spelregler i svensk och europeisk lagstiftning är helt avgörande för att Stockholm ska kunna ligga i framkant i energiarbetet.

- Arbetet med fler solceller på stadens tak ska fortsätta. Därtill ska nämnden underlätta för fler fastighetsägare att installera solceller. Nämnden ska arbeta för att reformera nationella regelverk som försvårar för utbyggd solenergi, exempelvis genom att möjliggöra att dra elledningar mellan flera hus i syfte att kunna dra nytta av solen från en solpark eller tak som lämpar sig synnerligen väl för solceller.

- Utbyggd vindkraft i Stockholmsregionen utgör en viktig pusselbit i Stockholms klimatambitioner. Enbart havsbaserad vindkraft kan fördubbla Sverige kapacitet att producera el. Nämnden ska bidra till att Stockholm tar på sig ledartröjan genom mer havsbaserad vindkraft i Östersjön, vilket i närtid ger oss möjligheten att förse Stockholm med grön förnybar energi samtidigt som vi minskar vår sårbarhet vid krig och kris genom att kraftigt öka andelen lokalproducerad el.

- Nämnden ska överta ansvaret för tillståndsgivning vid utskänkning av alkohol från Socialnämnden. Syftet är att förenkla för restauranger och företag där tillsynen av livsmedelslagstiftning och utskänkningstillstånd bör kunna utföras av en och samma förvaltning. I hanteringen ska nämnden ge snabb, korrekt och rättssäker service till Stockholms företagare. Stadens hantering av serveringstillstånd ska möjliggöra för Stockholm att vara en levande storstad med ett gott företagsklimat, i kombination med socialt ansvar.

Beslutsgång

Ordföranden Åsa Lindhagen (MP) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag som

stöds av ordföranden Åsa Lindhagen (MP), Olle Burell m.fl. (S) och Deniz Butros m.fl. (V).

Reservation

Vice ordföranden Elin Hjelmestam (L), Fritz Lennaárd m.fl. (M) och Ashna Ibrahim (C) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sina förslag.

Särskilt uttalande

Tapani Juntunen (SD) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Verksamhetsplanen som föreslås till antagande bygger på majoritetens stadshusbudget. Den innehåller en del inriktningar som vi anser är positiva. Men det finns även budgeterade prioriteringar som vi inte ställer oss bakom. Därmed avser vi att avstå från att delta i beslutet.

Vid protokollet
Kerstin Thörner